

Frei Tamás - A digitális világ utópiái

2014 február 02. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Az ideális társadalmi viszonyok lehetetlenségét mi sem bizonyítja jobban, mint hogy az utópia szó megalkotóját, az eszményi világot leíró „Utópia” szerz?jét végül kivégezték.

Morus Tamás m?ve az össztársadalmi jó és közös akarat ábrázolásával lényegében az 1500-as évek elejének

Angliáját, VIII. Henrik uralkodását kritizálta. Rossz vége lett. Neki éppúgy, mint annak a korszaknak. Viszont utópiákkal, pontosabban negatív utópiákkal azóta is találkozunk. Félretéve a nyelvi vitákat (van bel?lük b?ven), hogy tudniillik az ilyesmit antiutópiának kell-e nevezni, vagy disztópiának, esetleg ellenutópiának, nos, ezt a kérdést mell?zve, nagyon érdekes megfigyelni, hogy napjainkban miképp is változnak a jöv?nkre vonatkozó írói lázálmok.

A múlt századi ellenutópiák alapvet?en politikai jövendölések voltak. A szerz?k borzalmas légkör? társadalmakat vizionáltak, totális diktatúrákat, ahol a tömegek megfélemlítve, elnyomva, akaratuktól megfosztva remegik végig az életüket. A sztálini rendszert Jevgenyij Zamjatyin például már 1921-ben megjövendölte. M?ve, a „Mi” kés?bb George Orwell 1984 cím? antiutópiájának is az alapjául szolgált.

Manapság viszont az ismét egyre nagyobb számban szület? disztópiák nem a politikai jöv?vel foglalkoznak, hanem a digitális világ rettenetével. Hová is tartunk? Mi lesz annak a virtuális ?rületnek a vége, ahol egyre többen mobiltelefonnal a kezükben mennek már WC-re is?

2100-ban, ha minden a mai tempóban halad, 11 milliárdan laknak majd a Földön. Az antiutópiák szerint a szerencsés kevesek üveg felh?karcolókban fognak élni, olyan lakásokban, ahol az ideális h?fokra retinaszkennerek szenzorjai állítják be a szobaf?tést. A gazdagok ágyaiba DNS-olvasókat építenek majd (legalábbis a legújabb regények víziói szerint), és ezek csilingelnek, ha a rákos sejteket kordában tartó TP53-as gén m?ködése leáll.

A többség közben borzalmas nyomornegyedekben fog teng?dni, a mai Lagos, Delhi vagy éppen Rio de Janeiro gettóinak replikáiban. A harmadik világ szegénysége nem elt?nni fog a Földr?l, hanem a világ nagy része alapvet?en harmadikká válik majd, lesüllyed a ma még távolinak t?n? szegény országok szintjére. Már csak a túlnépesedés miatt is. Túl sokan leszünk (bár én ezt már nem fogom megérni), nagy Csendes-óceáni Szemétövr?l írnak majd az újságok, hatalmas ózonlyukról. Sokan már nem edzeni fognak, ha mozogniuk kell, hanem arra is tablettát szednek, a hadseregek pedig szónikus hangágyúkkal lövik egymást és a városlakókat, szétmorzsolva az emberek bels? szerveit és csontjait.

Szétszakad tehát a világ, az utópiákban mindenképp, de hát szakad már most is. A gazdagok egyre gazdagabbak, a szegények egyre szegényebbek lesznek. Ehhez a vízióhoz nem is kell sok képzel?er?, hiszen a gazdagok már most is egyre kevesebben vannak, a szegények pedig egyre többen. A világ 85 leggazdagabb emberének a tulajdona 2013-ban annyi volt, mint a földkerekség szegényebb felének, az alsó három és fél milliárdnak az összvagyona.

A nagyon kevesek technikaluxusát körülvev? veszélyes utópianyomorra nem is biztos, hogy 2100-ig kell várni, mint ahogy a sztálini diktatúra is gyorsan követte a „Mi” 1921-es megszületését.

Frei Tamás -metropol.hu

Kapcsolódó írások:

- Denis Diderot 300 éve született
- Újra bestseller az 1984

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló